

Ministerstwo
Infrastruktury

75

INSTYTUT BADAWCZY
DRÓG I MOSTÓW
ROAD AND BRIDGE
RESEARCH INSTITUTE
1955 - 2025

IV Forum Wzorce i Standardy

Analiza historyczna i współczesne potrzeby zmian przepisów dotyczących znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Grzegorz Kuczaj

Ministerstwo Infrastruktury, Departament Dróg Publicznych

665. Rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 28 października 1921 r. o przedłużeniu terminu przeprowadzenia wyborów do rad miejskich, do sejmików wojewódzkich i do sejmików powiatowych	1661
666. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 31 października 1921 r. o przedłużeniu terminu ważności postanowienia o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i czeskosłowackich	1661
667. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 4 listopada 1921 r. o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków—Sulejów	1662

656.

U s t a w a

z dnia 7 października 1921 roku

o przepisach porządkowych na drogach publicznych.

Art. 5. Rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych oraz rozporządzenia samorządów wojewódzkich, względnie wojewodów (art. 3) uregulują:

- 1) zakazy włóczenia po drogach przedmiotów psujących drogi,
- 2) zakazy zanieczyszczenia dróg i ich przynależności,
- 3) zakazy tratowania i wypasania skarp, nasypów i rowów;

nadto przepisy te unormują:

- 1) szerokość ładunków oraz szerokość obrczy wozów ciężarowych,
- 2) używanie hamulców przy wozach,
- 3) ochronę mostów i ruchu na mostach,
- 4) znaki drogowe i znaki ostrzegawcze,
- 5) szybkość jazdy i ruch pojazdów konnych, mechanicznych i rowerów, pędzenie zwierząt oraz międzynarodowy ruch samochodów,
- 6) utrzymanie zajazdów, urządzenie rogatek i skrzyżowanie dróg,
- 7) przewóz materiałów wybuchowych, lekkopalnych i t. p.

DZIENNIK USTAW POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 2 grudnia 1961 r.

Nr 53

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

295	— z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych	649
296	— z dnia 27 listopada 1961 r. o zmianie przepisów postępowania karnego	652
297	— z dnia 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej	654
298	— z dnia 27 listopada 1961 r. o normalizacji	658
299	— z dnia 27 listopada 1961 r. o targach i wystawach krajowych	660

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

300	— z dnia 24 listopada 1961 r. w sprawie zasad tworzenia wydziałów przez prezydium rad narodowych	662
-----	--	-----

295

U S T A W A

z dnia 27 listopada 1961 r.

o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych.

Art. 14. Ministrowie Komunikacji i Spraw Wewnętrznych wydadzą w drodze rozporządzenia:

- 1) w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Gospodarki Komunalnej — szczególne przepisy o ruchu, porządku i bezpieczeństwie drogowym, o znakach, sygnałach drogowych i innych urządzeniach ostrzegawczo-zabezpieczających, o zabezpieczeniu ruchu na skrzyżowaniach dróg z drogami szynowymi, o zabezpieczeniu robót prowadzonych na drogach, o warunkach i trybie ograniczania ruchu na drogach, o warunkach wykorzystywania dróg w innych celach niż do ruchu drogowego i o organach administracji państwowej właściwych w tych sprawach;
- 2) w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Przemysłu Chemicznego — szczególne przepisy o warunkach bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów niebezpiecznych.

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 11 lutego 1983 r.

Nr 6

TRESC:
Poz.:

USTAWA

35 — z dnia 1 lutego 1983 r. — Prawo o ruchu drogowym 81

35

USTAWA

z dnia 1 lutego 1983 r.
Prawo o ruchu drogowym.

Art. 7. 1. Ministrowie Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, określają znaki i sygnały obowiązujące w ruchu drogowym, ich znaczenie i zakres obowiązywania.

2. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, może wprowadzać w uzasadnionych przypadkach okresowe ograniczenia ruchu pojazdów na drogach lub zakazy ruchu niektórych ich rodzajów.

3. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Spraw Wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, określa dotychczasowe znaki i sygnały dla kierujących tramwajami i trolejbusami,

4. Ministrowie Komunikacji, Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określają szczegółowe zasady zarządzania ruchem na drogach i jego organizacji oraz znakowania dróg, a także organy administracji państwowej właściwe w tych sprawach.

5. Wojewodowie ustalają miejscowości stanowiące obszar zabudowany i ogłaszają ich wykazy w dziennikach urzędowych wojewódzkich rad narodowych.

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 sierpnia 1997 r.

Nr 98

TREŚĆ:

Poz.:

USTAWY:

602	— z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym	3085
603	— z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych	3124
604	— z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych	3124

602

USTAWA

z dnia 20 czerwca 1997 r.

Prawo o ruchu drogowym.

Art. 7. 1. Znaki i sygnały drogowe wyrażają ostrzeżenia, zakazy, nakazy lub informacje.

2. Ministrowie Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określą, w drodze rozporządzenia, znaki i sygnały obowiązujące w ruchu drogowym, ich znaczenie i zakres obowiązywania.

3. Minister Transportu i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe warunki techniczne dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także warunki ich umieszczania na drogach.

**Przepisy
prawa**

Ustawa

Prawo o ruchu drogowym

Rozporządzenia

Ministrów Infrastruktury oraz
Spraw Wewnętrznych
i Administracji
z dnia 31 lipca 2002 r.
w sprawie znaków i sygnałów
drogowych

Ministra Infrastruktury
z dnia 3 lipca 2003 r.
w sprawie szczegółowych
warunków technicznych dla
znaków i sygnałów drogowych
oraz urządzeń bezpieczeństwa
ruchu drogowego i warunków
ich umieszczania na drogach

**Stosowanie
obligatoryjne**

Mocne strony

Historyczna podstawa wzorów znaków

Wzory znaków o dużej rozpoznawalności

Stabilny rynek krajowych producentów znaków

Słabe strony

Niektóre wzory znaków niedostosowane do rzeczywistości

Nadmiar wzorów znaków z jednej strony, i braki wzorów z drugiej

Zbyt obszerne a jednocześnie brak regulacji w tzw. „Czerwonej książce”

Szanse

Brak potrzeby robienia „rewolucji” w przepisach

Możliwość szybkiego wdrożenia zmian (podstawa prawna)

Zagrożenia

„Kombinowanie” i tworzenie znaków niewystępujących w przepisach

Dalsze lekceważenie przepisów ze względu na ich niedostosowanie do potrzeb

Postępująca deprecjacja znaków ze względu na ich nadmierną ilość stosowania

Trudność w określeniu kierunku zmian (deregulacja / nadregulacja)

Brak akceptacji społecznej do planowanych zmian

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 sierpnia 2024 r.

Poz. 1251

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 21 czerwca 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Art. 7. 1. Znaki i sygnały drogowe wyrażają ostrzeżenia, zakazy, nakazy lub informacje.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

3a. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory, znaczenia i zakresy obowiązywania znaków i sygnałów drogowych w ruchu drogowym,
- 2) wzory lub rodzaje i zakresy stosowania urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 3) warunki, jakim powinny odpowiadać znaki i sygnalizatory drogowe oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 4) podstawowe warunki sytuowania znaków i sygnalizatorów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w pasie drogowym

– uwzględniając postanowienia umów międzynarodowych oraz czytelność i zrozumiałość znaków i sygnałów drogowych dla uczestników ruchu drogowego, a także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

3b. Minister właściwy do spraw transportu może wydawać, rozpowszechniać lub rekomendować wzorce i standardy dotyczące szczegółowych warunków sytuowania znaków i sygnalizatorów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w pasie drogowym, w formie opracowań, na zasadach określonych w art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

Wzory,
znaczenia
i zakresy
obowiązywania
znaków
i sygnałów
drogowych

Wzory lub
rodzaje
i zakresy
stosowania
urządzeń brd

Warunki, jakim
powinny
odpowiadać
znaki
i sygnalizatory
drogowe oraz
urządzenia brd

Podstawowe
warunki
sytuowania
znaków
i sygnalizatorów
drogowych oraz
urządzeń brd

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

Wzory,
znaczenia
i zakresy
obowiązania
znaków
i sygnatów
drogowych

Wzory lub
rodzaje
i zakresy
stosowania
urządzeń brd

Warunki, jakim
powinny
odpowiadać
znaki
i sygnalizatory
drogowe oraz
urządzenia brd

Podstawowe
warunki
sytuowania
znaków
i sygnalizatorów
drogowych oraz
urządzeń brd

rozporządzenie
Ministrów Infrastruktury oraz
Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 31 lipca 2002 r.
w sprawie znaków i sygnatów
drogowych
(Dz. U. z 2019 r. poz. 2310, z późn. zm.)

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

Wzory,
znaczenia
i zakresy
obowiązania
znaków
i sygnałów
drogowych

Wzory lub
rodzaje
i zakresy
stosowania
urządzeń brd

Warunki, jakim
powinny
odpowiadać
znaki
i sygnalizatory
drogowe oraz
urządzenia brd

Podstawowe
warunki
sytuowania
znaków
i sygnalizatorów
drogowych oraz
urządzeń brd

rozporządzenie
Ministrów Infrastruktury oraz
Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 31 lipca 2002 r.
w sprawie znaków i sygnałów
drogowych
(Dz. U. z 2019 r. poz. 2310, z późn. zm.)

rozporządzenie
Ministra Infrastruktury
z dnia 3 lipca 2003 r.
w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń
bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach
(Dz. U. z 2019 r. poz. 2311, z późn. zm.)

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

Wzory,
znaczenia
i zakresy
obowiązywania
znaków
i sygnałów
drogowych

Wzory lub
rodzaje
i zakresy
stosowania
urządzeń brd

Warunki, jakim
powinny
odpowiadać
znaki
i sygnalizatory
drogowe oraz
urządzenia brd

Podstawowe
warunki
sytuowania
znaków
i sygnalizatorów
drogowych oraz
urządzeń brd

rozporządzenie
Ministra Infrastruktury
z dnia ..... r.
w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego
(Dz. U. z ..... r. poz. ....)

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

rozporządzenie
Ministra Infrastruktury
z dnia ..... r.
w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego
(Dz. U. z ..... r. poz. ....)

Stan obecny i docelowy – porównanie zakresów rozporządzeń

Szczegółowe
warunki
sytuowania
znaków
i sygnalizatorów
drogowych oraz
urządzeń brd

?

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW KOMUNIKACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 lipca 1959 r.

w sprawie znaków i sygnałów drogowych.

Na podstawie art. 5 i art. 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. z 1921 r. Nr 89, poz. 656, z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1948 r. Nr 10, poz. 73) zarządza się, co następuje:

Dział I.

PRZEPISY WSTĘPNE

§ 1. System znaków i sygnałów drogowych obejmuje wszelkie urządzenia na drogach publicznych oraz sygnały podawane przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej lub inne osoby do tego uprawnione, mające na celu podniesienie bezpieczeństwa, sprawności i wygody ruchu drogowego.

§ 2. 1. Znaki i sygnały drogowe wyrażają ostrzeżenia, zakazy i ograniczenia i obowiązują kierujących pojazdami i innych użytkowników dróg oraz mają pierwszeństwo przed ogólnymi przepisami ruchu drogowego.

- b) tablice przed drogowskazami, drogowskazy i tablice kierunkowe,
- c) tablice miejscowości oraz tablice i znaki szlaków drogowych.

2. Wskazówki zawierające dodatkowe wyjaśnienia lub informacje, określające ściślej znaczenie znaku, lub inne wskazówki dotyczące znaku umieszcza się na tabliczkach pod tarczą znaku.

3. Znaki drogowe powinny być ustawione po prawej stronie drogi i zwrócone przednią stroną do nadjeżdżających pojazdów.

4. Wyjątek od zasady określonej w ust. 3 stanowią:

- 1) znaki obowiązującego kierunku jazdy, które są ustawiane również na przedłużeniu osi drogi,
- 2) niektóre znaki zawierające informacje, umieszczone po lewej stronie drogi lub na przedłużeniu jej osi,
- 3) znaki odwołujące zakaz, które mogą być umieszczone po lewej stronie drogi na odwrócenie znaku ustawionego dla

2. Szczegółową instrukcję w sprawie konstrukcji, wymiarów, sposobu ustawiania znaków i sygnałów drogowych i innych urządzeń ostrzegawczo-zabezpieczających oraz wyglądu tablic przystankowych wyda Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Stan docelowy – wzorce i standardy (WiS)

WR-Z-11 Szczegółowe wymagania techniczne stosowania pionowych i poziomych znaków drogowych

WR-Z-12 Wytyczne oznakowania autostrad i dróg ekspresowych

WR-Z-13 Wytyczne oznakowania dróg zamiejskich i ulic

WR-Z-21 Wytyczne prowadzenia informacji kierunkowej i turystycznej

WR-Z-22 Wytyczne oznakowania parkingów i stref płatnego parkowania

WR-Z-23 Wytyczne zarządzania prędkością na drogach publicznych

WR-Z-31 Wytyczne sytuowania sygnalizatorów drogowych w pasie drogowym

WR-Z-41 Wytyczne stosowania znaków zmiennej treści

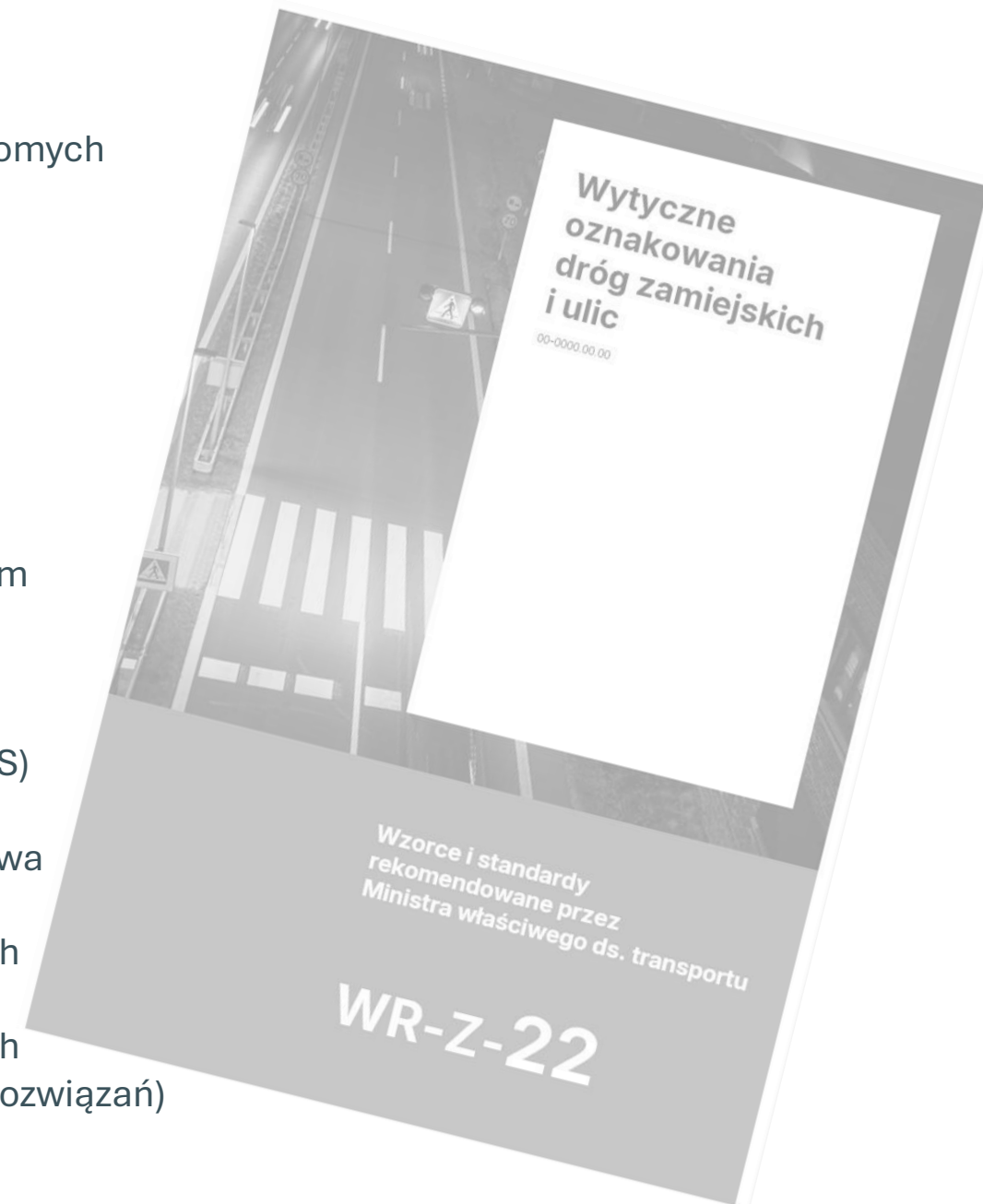
WR-Z-42 Wytyczne stosowania systemów zarządzania ruchem

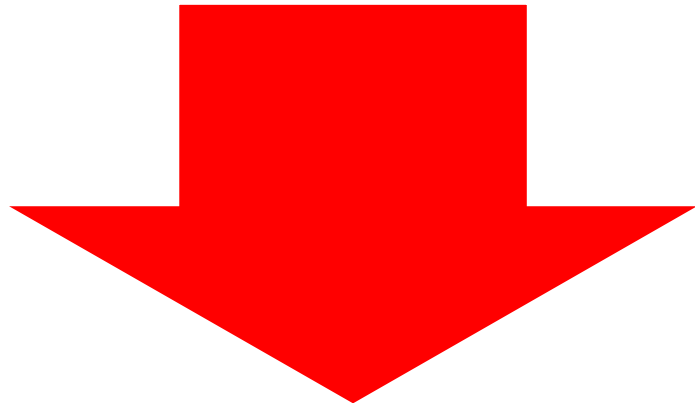
WR-Z-43 Wytyczne projektowania zmiennej organizacji ruchu (w zakresie ITS)

WR-Z-51 Wytyczne sytuowania znaków drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w obszarach robót drogowych

WR-Z-52 Wytyczne organizacji ruchu w czasie prowadzenia robót drogowych długotrwałych (schematy typowych rozwiązań)

WR-Z-53 Wytyczne organizacji ruchu w czasie prowadzenia robót drogowych krótkoterminowych i szybko postępujących (schematy typowych rozwiązań)

„?” stron
przepisów prawa

„?” stron WiS

1000 stron
przepisów prawa

Obecnie realizowane działania

„Analiza warunków technicznych oraz zasad stosowania elementów organizacji ruchu na drogach w celu optymalizacji wydatków z Funduszy Unii Europejskiej na inwestycje drogowe oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego”

- analizy obowiązujących przepisów prawa, dotyczących znaków drogowych pionowych i poziomych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w celu skonfrontowania wyników tej analizy z najnowszą wiedzą i praktyką,
- propozycje wymagań, które powinny znaleźć się w nowym rozporządzeniu,
- propozycje wzorców i standardów.

Politechnika Krakowska
im. Tadeusza Kościuszki

POLITECHNIKA
LUBELSKA

IV Forum Wzorce i Standardy

Dziękuję za uwagę!

Grzegorz Kuczaj
Ministerstwo Infrastruktury, Departament Dróg Publicznych